

Vasemmistoliiton ryhmäpuhe eduskunnassa 17.3.2020

Arvoisa puhemies

Olemme siirtymässä poikkeukselliseen aikaan. Hallitus on, yhdessä tasavallan presidentin kanssa, todennut Suomessa vallitsevan poikkeusolot.

Valmiuslakiin ei tule suhtautua kevyesti. Kyse on poikkeuslaista, jolla poiketaan perustuslaista ja keskitetään valtaa hallitukselle ohi kansan valitseman eduskunnan.

Vastuulliset päättäjät eivät voi kevyin mielin ryhtyä toimiin, joihin ei ole ennen rauhan aikana jouduttu. Kyse on vapaassa yhteiskunnassamme ennennäkemättömistä rajoituksista kansalaisten oikeuksiin ja vapauksiin.

Rajoitukset hankaloittavat jokaisen meidän elämäämme. Mutta kaikki se on tehtävä, mikä asiantuntijoiden mukaan on tehokasta ja järkevää.

Arvoisa puhemies

Terveydenhuollon toimivuus on nyt turvattava, epidemiahuippua tasattava ja tarvittava hoito varmistettava.

Terveydenhuollon henkilöstön työajoista voidaan poiketa ja lisää väkeä kutsua töihin. Hoitoalan työntekijät ansaitsevat arvostuksemme vuoden jokaisena päivänä, mutta tulevana viikkoina ja kuukausina heidän työpanoksensa on tärkeämpää kuin koskaan.

Myös koulujen sulkeminen on maamme historiassa poikkeuksellinen toimi. Riippumatta tilanteesta kodeissa, lasten hyvinvointi ja mahdollisuus oppia on turvattava. Liian moni lapsi saa ainoan lämpimän ruokansa koulussa.

Auttamispalveluita tarvitaan poikkeusoloissakin niin lapsille kuin aikuisille. Kun palvelut sulkevat ovensa, turvaverkot eivät saa romahtaa, vaan yhteiskunnan on tuettava myös poikkeusoloissa.

Tilanne on täysin poikkeuksellinen ja ainutkertainen Suomen historiassa. Meillä kansanedustajilla on paljon kysymyksiä ja muilla kansalaisilla mahdollisesti vielä enemmän. Poikkeuksellisen tilanteen vuoksi pitää vain rehellisesti myöntää, että malleja tai vastauksia moniin kysymyksiin ei vielä ole. Samaan aikaan ratkaisuja ja vastauksia etsitään ja valmistellaan koko ajan.

Arvoisa puhemies

Erityisesti ikäihmisiä koskeva velvoite eristäytymisestä on inhimillisesti raskas. Mutta kaiken ytimessä on tarve suojata riskiryhmiä ja haavoittuvassa asemassa olevia.

Vaikka vältämme fyysisiä kontakteja, voimme jokainen huolehtia, etteivät vanhukset jää yksin. Yhteydessä kannattaa olla puhelimella ja sähköisesti, lapset ja lapsenlapset voivat mennä vaikkapa parvekkeen alle juttelemaan. Myös naapuriapu nousee nyt arvoon arvaamattomaan.

Laki ja rajoitukset ovat välineitä yhteiskunnan suojaamiseen, mutta lopulta jokainen meistä on vastuussa, että koronaepidemiaa hidastetaan ja riskiryhmiä pystytään suojaamaan.

Myös työikäisten ja terveiden on vältettävä kontakteja ja pysyttävä mahdollisuuksien mukaan kotona. Silti kävelyllä kannattaa käydä, ulkoilmasta nauttia, hyvinvoinnista ja jaksamisesta huolehtia. Vaikka emme kohtaa kasvotusten, on yhteydet syytä säilyttää.

Vaikka moni työskentelee kotona, monille etätyö ei ole mahdollisuus. Huomioidaan hoitohenkilöstömme lisäksi ne, jotka pitävät yleiset tilat puhtaina ja siistinä, ruokakaupat ja apteekit auki, huolehtivat ruoantuotannosta, suojelevat turvallisuuttamme, hoitavat päivähoitoa tarvitsevia tai muuten pitävät yhteiskunnan pyörimässä. Meidän on kaikkien toimittava niin, ettemme vaaranna heitä.

Arvoisa puhemies

Isku talouteen on nyt kova. Kaikki yritykset, mutta erityisesti itsensä työllistäjät ja pienet yritykset, joutuvat todella pahan pulaan kysynnän romahtaessa. Moni on vaarassa menettää työn ja toimeentulon. Me kansalaiset voimme mahdollisuuksien mukaan tukea yrittäjiä, mutta valtiovalalta tarvitaan nyt mittavaa taloudellista tukea ihmisille ja yrityksille.

Miten turvaamme toimeentulon niille tuntityöläisille, joiden työt loppuivat kuin seinään? Entä miten sellaiset vanhemmat voivat hoitaa lapsiaan kotona, joilla ei ole etätyömahdollisuutta? Miten huolehditaan niiden pärjäämisestä, jotka ovat joutuneet turvautumaan leipäjonoihin?

Meillä ei ole huoliin vielä suoria vastauksia, mutta me selvitämme niitä koko ajan.

Arvoisa puhemies

Nyt on pidettävä huolta yhtenäisyydestä ja autettava toinen toisiamme. Edessä on vaikeita ja erikoisia aikoja, ja monia meistä pelottaa, mutta kyllä me yhdessä tästäkin selviämme.